

Реагування поліцейських на випадки домашнього насильства в сім'ях учасників/учасниць бойових дій

Одеса | 2025

Чому підвищений ризик зустрічі з агресією?

Участь у бойових діях

Стрес

Травми:

- ✓ **фізичні** (ушкодження, інвалідність, порушення роботи ендокринної системи, тощо)
- ✓ **психічні** (ПТСР, дестабілізація психоемоційного стану, тощо)
- ✓ **несправедливості** (неповажне ставлення, несвоєчасні виплати, тощо)

Деструктивна поведінка / Агресія

Зовнішня
вчинення протиправних діянь, в т.ч. домашнього насильства

Внутрішня (ауто-)
зловживання психоактивними речовинами, депресії із суїцидальними намірами

АГРЕСІЯ ► природньо (фізіологічно) обумовлена поведінка кривдників

Що можуть почути поліцейські?

- ✓ Чому ти не на фронті?
- ✓ Ти знаєш, що там відбувається взагалі?

Які емоції можуть виникати у поліцейських?

Агресія

Розгубленість

Природньо, але неприпустимо

Що робити?

Деескалація конфлікту/зменшення рівня агресії.

«ЧЕРВОНІ» ПРАПОРЦІ / НЕДОРЕЧНІ ПИТАННЯ

Що ти там робив?

На що ти пішов?

Ну як там?

Ти вбивав?

Скільки вбив/завалив?

Не шкодуєш, що пішов?

Коли це вже скінчиться?

Яка зарплата/скільки платять?

Відчуваєш провину?

А тобі було страшно?

Що робити?

ДОПОМОЖЕ ЗНИЗИТИ РІВЕНЬ АГРЕСІЇ

► При спілкуванні можна використовувати таку фразу:

«Мені дуже шкода, що зараз має місце така ситуація. Ваш внесок в свободу і незалежність України дуже великий. І я знаю, що не все добре з реалізацією гарантій для УБД від держави і суспільства. Тому ваш непростий емоційний стан можна зрозуміти.

Але, зараз ви не на фронті, ви в цивільному житті, де діють певні правила і закони, що регулюють життя тут. Ви ж за це також воювали - щоб зберегти порядок цивільного життя, щоб люди могли жити в містах і селах, як жили до війни. І ви знаєте, що правопорядок - це важливо».

Не сприймати словесну агресію на свій рахунок

Звернутись до людини з проханням: через
«Я вас прошу ...».

Дати людині, за можливості, відреагувати емоційно (емоції тривають стільки, скільки буде розпадатись в крові гормон, який цю емоцію створює, в середньому - кілька хвилин). В цей час нічого не слід робити, спостерігати за людиною. Не слід відповідати агресією на агресію.

Дати людині, за відсутності загрози, відреагувати вербально, нехай скаже все, що хоче. Слова рано чи пізно закінчуться.

Доцільно уникати сильних звукових подразників. Голосний звук для військового - це індикатор небезпеки.

НАСИЛЬСТВУ НЕМАЄ ВИПРАВДАННЯ!

Після деескалації – виконання повноважень відповідно до ст. 10 ЗУ «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

ОСОБЛИВА УВАГА!

- ✓ **Високий ризик наявності вибухових речовин та/або незареєстрованої зброї.** Слід впевнитись у особистій безпеці та відсутності доступу до вибухових речовин/зброї, а під час подальшої комунікації пильно контролювати будь-які рухи. Наприклад, краще просити надати документи, необхідні для встановлення особи, інших родичів, а не учасника/учасницю бойових дій.
- ✓ Учасники / учасниці бойових дій несуть **адміністративну відповідальність на загальних засадах (ст.15 КУпАП)**, а також можуть бути притягнені до **дисциплінарної відповідальності**. Слід повідомити письмово про факт домашнього насильства командира військової частини, у розпорядженні якої перебуває військовослужбовець/ця.
- ✓ Вдалою моделлю реагування на випадки домашнього насильства в родинях учасників / учасниць бойових дій є **включення до наряду поліції правоохоронців з досвідом участі у бойових діях**. Це забезпечить можливість спілкування за принципом «рівний - рівному» та знизить можливість ескалації конфлікту.
- ✓ Завдання поліцейських полягає як у припиненні факту домашнього насильства, так і у з'ясуванні причин та умов його вчинення, а також вжитті заходів, спрямованих на їх усунення. Тому вкрай важливим є **інформування** родини про особливості спілкування з близькими із числа учасників / учасниць бойових дій, а також про контакти сервісів, які надають допомогу.

Для відновлення потрібен час і сприятливі умови

- ✓ підтримуюче і турботливе середовище, задоволення побутових потреб людини;
- ✓ комплексна медико-психологічна реабілітація;
- ✓ спокійний соціальний фон, тощо.

Адаптаційний період становить 2-4 місяці.

**«ЗЕЛЕНІ ТЕМИ» ДЛЯ РОЗМОВИ З
БЛИЗЬКИМИ/ЗНАЙОМИМИ УЧАСНИКАМИ/ЦЯМИ
БОЙОВИХ ДІЙ**

РОДИНА ТА ЗНАЙОМІ	ЗДОРОВ'Я	СЛУЖБА
<i>Як ти?</i>	<i>Де саме ти приходив лікування і реабілітацію?</i>	<i>Як тобі було на службі?</i>
<i>Як родина?</i>	<i>І фізичну і психологічну реабілітацію?</i>	<i>Було важко весь час, чи тобі подобались якісь аспекти?</i>
<i>Хто/Де/Як живе/ навчається/ працює?</i>	<i>Чи задоволений якістю медичних послуг?</i>	<i>Чи зустрічались цікаві позивні?</i>
<i>Як справи у родичів?</i>	<i>Чи відвідував санаторій?</i>	<i>Чи плануєш служити і далі (підписати контракт, можливо отримати проф. освіту)?</i>
<i>Які побутові плани? (переїзди/ремонти/ покупки і т.п.)</i>	<i>Чи зараз проходиш курс фізичної чи психореабілітації?</i>	<i>Як, на твою думку, можна було би покращити військову службу в Україні?</i>
<i>Щось про спільних знайомих.</i>	<i>Які ліки призначали?</i>	<i>Що ти порадив би тим, хто тільки йде на службу?</i>
	<i>Чи були побочні ефекти?</i>	
	<i>Чи плануєш їхати за кордон на лікування?</i>	
	<i>Чи потрібна якась допомога?</i>	

Контакти перенаправлення

ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА

«Гаряча лінія» Міністерства Оборони України
1512

КОМПЛЕКСНА ДОПОМОГА

Національна Лінія підтримки Veteran Hub
067 348 28 68
Veterans Hub Odesa
093 000 39 79
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)

СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА (РЕГІОНАЛЬНИЙ ТА МІСЦЕВИЙ РІВНІ)

*Головне управління Пенсійного фонду України в Одеській
області відділ обслуговування військовослужбовців*
(048) 705 53 99

«Гаряча лінія»
066 684 98 77, (048) 705 53 99

*Одеський центр професійно-технічної освіти
державної служби зайнятості*
(048) 705 44 05

*Управління з питань соціальної підтримки ветеранів
Департаменту праці та соціальної політики Одеської міської ради*
(048) 705 18 40

Громадський Рух «Віра, Надія, Любов»
(048) 777 25 17

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА

«Гаряча лінія» кризової підтримки

0800 332 029

Психологічна допомога Збройних Сил України

0 800 500 410 пауза **8**

Лінія психологічної підтримки для чоловіків

2345

Громадський Рух «Віра, Надія, Любов»

(048) 777 25 17

*Центр по роботі з кривдниками при Центрі соціальних
служб Одеської міської ради*

(048) 784 92 65

ПРАВНИЧА ДОПОМОГА

«Гаряча лінія» систем безоплатної правничої допомоги

(080) 021 31 03

*Юридична клініка Одеського державного
університету внутрішніх справ*

(096) 209 18 50

За підтримки
КОНСУЛЬТАТИВНОЇ МІСІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
з реформування сектору цивільної безпеки України